

Omnibus Paketi ile sunulan öneriler aşağıda özetlenmektedir:

Tüketiciler açısından teklif, enerji etiketlerinin satış noktasında hem fiziksel mağazalarda hem de çevrim içi satışlarda sunulmaya devam etmesini öngörmektedir. Ancak, enerji etiketlerinin ürünün satış şekline göre farklı yöntemlerle sunulabilmesine imkân tanımaktadır. Buna göre, fiziksel mağazalarda satılan bazı ürünlerde basılı etiket yerine elektronik raf ekranlarının kullanılabilmesi, yalnızca işletmeler arasında ticareti yapılan ürünlerde QR kodu veya dijital belgeler aracılığıyla etiket bilgilerinin sunulabilmesi ve montaj hizmetiyle satılan ürünlerde enerji etiketinin sözleşme teklifinin bir parçası olarak tüketiciye iletilmesi öngörülmektedir. Böylece tüketicilerin, bilinçli satın alma kararı verebilmeleri için ihtiyaç duydukları enerji etiketi bilgilerine her durumda erişebilmeleri hedeflenmektedir.

Ayrıca tüketiciler, Avrupa Enerji Etiketleme Ürün Veritabanı'nı (European Product Registry for Energy Labelling-EPREL) kullanarak enerji etiketi üzerindeki QR kodunu tarayarak veya doğrudan veri tabanı üzerinden bu bilgilere ulaşabilmekte; ayrıca etiketlere ilişkin uyumsuzlukları da sistem üzerinden bildirebilmektedir. Bu kapsamda, tüketiciler nezdinde EPREL'in kullanımının yaygınlaştırılması öngörülmektedir.

Ekonomik operatörler açısından, teklif, enerji verimliliği sınıflarının yeniden ölçeklendirilmesi durumunda tedarikçilerin ve perakendecilerin etiket güncellemelerini kolaylaştıracak düzenlemeler de içermektedir. Bunun yanında, enerji etiketleme ve lastik etiketleme mevzuatında AB dışındaki üreticilerin yetkili temsilcilerinin sorumlulukları daha açık şekilde tanımlanmaktadır. Bu doğrultuda, yetkilendirilmiş temsilcilerin piyasa gözetimi otoriteleri ile işbirliği yapma yükümlülüğü getirilmekte ve ürünlerin tescili için bir koşul olarak yetkilendirilmiş temsilcilerin yetki belgesinin imzalı bir kopyasının EPREL'e eklenmesi ve bu yetki belgesinin kapsamındaki herhangi bir değişikliğin bildirilmesi şart koşulmaktadır.

Bunun yanında, enerji sınıflarının yeniden ölçeklendirilmesi sürecinde tedarikçilere ve satıcılara daha fazla esneklik tanınması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, yeniden ölçeklendirme sonrasında eski enerji etiketini taşıyan ürünlerin satışına izin verilen sürenin 12 aya kadar uzatılması öngörülmektedir.

Teklif ile ayrıca, montajcılar, mutfak kurulum firmaları ve lastik servisleri gibi aracılık eden ekonomik operatörlerin yükümlülükleri de tanımlanmakta ve bu aktörlerin, satış teklifleri sırasında enerji etiketi ve ilgili ürün bilgilerini tüketicilere sunmaları zorunlu hale getirilmektedir.

Lastik etiketlemesine ilişkin olarak ise, yeni araç satışlarında müşterilere lastik seçeneği sunulmayan durumlarda araç bayilerinin lastik etiketini sergileme yükümlülüğünün kaldırılması önerilmektedir. Bunun yanında, lastik seçiminde gerekli teknik bilgilerin ve AB Taksonomi Tüzüğü kapsamında ihtiyaç duyulan ilave parametrelerin EPREL'in kamuya açık bölümünde yer alması öngörülmektedir.

Ayrıca, EPREL'in daha etkin kullanılması amacıyla dijital ürün bilgilerinin kapsamının genişletilmesi öngörülmekte ve lastik etiketinde yer alan yakıt verimliliği, ıslak zemin performansı ve gürültü gibi kriterlerin teknolojik gelişmelere uyum sağlayacak şekilde Komisyon tarafından ikincil mevzuat yoluyla daha kolay güncellenebilmesi amaçlanmaktadır.

Son olarak, lastiklerin EPREL'e kaydedilmesi kapsamında mevcut test protokolleri yerine, etiket üzerinde beyan edilen performans değerlerini doğrulayan test raporlarının sisteme yüklenmesi zorunlu hale getirilmektedir.

Diğer taraftan, EPREL veri tabanının tüketiciler, işletmeler ve kamu alıcıları tarafından yeterince bilinmediği anlaşılmış olup, kullanımın yaygınlaştırılmasına yönelik adımlar önerilmektedir. EPREL, farklı ürün modellerinin karşılaştırılmasına imkân tanınmanın yanı sıra, enerji etiketinde yer almayan garanti süresi, onarım imkanları ve tedarikçi iletişim bilgileri gibi ek bilgilere de erişim imkanı sağlamaktadır. Teklif ile QR kodunun daha görünür hale getirilmesi ve tedarik zincirinde daha yaygın kullanılması sayesinde EPREL'in kullanımının artırılması hedeflenmektedir. Ayrıca, **p i y a s a** gözetim otoritelerince uygunsuzluğu tespit edilen ürünlere ilişkin uyarıların da gelecekte EPREL üzerinden gösterilebilmesi öngörülmektedir.

Ayrıca, ürün bilgi formlarının (Product Information Sheet-PIS) tamamen dijital hale getirilmesi önerilmektedir. Böylece, halihazırda EPREL üzerinden tüm AB dillerinde erişilebilen ürün bilgi formlarının basılı olarak sağlanması uygulamasına son verilerek bu yükümlülüğün tamamen dijital ortama taşınması öngörülmektedir.

EPREL kapsamında "once-only" ilkesinin uygulanması planlanmaktadır. Buna göre, EPREL'de yer alan ve Dijital Ürün Pasaportu (DPP) için gerekli bilgilerle eşdeğer nitelikteki verilerin yeniden sisteme girilmesine gerek kalmaması öngörülmekte; EPREL ile DPP arasında veri paylaşımı sağlanarak mükerrer bildirimlerin önüne geçilmesi hedeflenmektedir. Aynı zamanda, EPREL'e yüklenen belgelerin üye devletlerin teşvik programları kapsamında da kanıt olarak kullanılabilmesi öngörülmektedir.

Söz konusu sadeleştirme düzenlemelerinin yaratması beklenen tasarrufların da açıklandığı bildirilmiştir. Bu çerçevede, işletmeler açısından ise teklifin, önümüzdeki on yıl içinde yaklaşık 125 milyon Avro idari maliyet tasarrufu sağlaması beklenmekte olduğu ifade edilmektedir. Tasarrufun başlıca kaynakları, bazı ürün gruplarında basılı etiket kullanımının azaltılması ve enerji sınıflarının yeniden ölçeklendirilmesi durumunda etiket güncelleme süreçlerinin kolaylaştırılması olarak tahmin edilmekte olduğu aktarılmaktadır. Piyasa gözetim otoritelerinin de EPREL'de yer alan daha kapsamlı ve güvenilir veriler sayesinde yılda yaklaşık 3,7 milyon Avro tasarruf sağlaması öngörülmekte olduğu iletilmiştir.

Ayrıca, EPREL'e girilen bilgilerin gelecekte Dijital Ürün Pasaportu sisteminde yeniden girilmesine gerek kalmaması halinde işletmeler için tek seferlik 66 milyon Avroya kadar ek tasarruf sağlanabileceği değerlendirilmektedir. Bunun yanında, yeni araç satışlarında bayilerin lastik etiketi sergileme yükümlülüğünün kaldırılmasıyla yıllık yaklaşık 40 milyon Avroluk ilave idari maliyet tasarrufu elde edilmesinin beklenmekte olduğu ifade edilmektedir.

Bu kapsamda, konuya ilişkin Komisyon tarafından yapılan açıklama ile ilgili taslak teklife aşağıdaki bağlantıdan ulaşılması mümkündür.

Taslak Teklif Bağlantı Uzantısı:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_26_1388